

tir al vent sense arrudir l'esquena / ---», «i tothom és aquí, badant, estabornit, / *blingat* tot a l'entorn del llit, / com un eixam de llevadores / ---»; «sentint una veu / que gemega per 'quí dessota, / *vingat*, su la virolla, espia... espia... i veu, / en Ponot, que fa la granyota / ---» (havia caigut al pou), Saisset (*Catal. d. R.*, 237, 119; *Perpiny.*, 38), i cf. infra *revinclar*/bli-/ngar.

Fora del català, i d'aquella metàfora luso-castellana, el mot, en forma hereditària, només es retroba en alguns parlars limítrofs, a Arieja i Gascunya: Sorjat *brincà* «courber», gc. *blincà* i *brincà* dicc. de Palay; Rohlf, *Le Gc.*, p. 35, § 101.

Tanmateix en la llengua literària en general s'ha restablert la forma *vinclar* de la llengua històrica i comuna, almenys en la literatura de to elevat: «Cau la fulla: se'n dol sa companyona / --- / El mort amat és ta primera fulla, / i la segona, tu / --- / és un alè tan breu el que separa son morir del teu. / Vegí la palmera / *vinclada* pel vent, / vegí la rompent / que'esclata en bromera, / i els minyons que juguen per l'alta ribera / --- / la mateixa ratxa del vent que ressona / --- / fa saltar de joia l'esbart de minyons, / sota la palmera que *vincla* i espolsa, / i cauen els dàtils, i a la fruita dolça / els petits se llancen com a gavinions», Alcover (*Proverbis Biblics XIII-XIV*, O. C., 101).

Escandint un rosari de dàtils cat.: «Mandròsa et recòlzes damunt del triclíni, i *vinclés* el còs, i els teus ulls em criden: —Covàrd! / Mes tot júst et tòquen la pòlpa els meus dits que ta càrn fa un sùrt de frisànça i revòlta. / Si no em vòls als teus braços, ¿què em mires així?», Coromines (*Termes de Meleagros*, O. C., 1383).

DERIV.: Del ll. VINCŪLUM per via semi-culta prové *vinclé*. En sentit jurídic ja es troba en Muntaner: «Ell podia justament emparar ço que lo Sr. Rey, son pare, li havia leixat per *vinclé*» (§ 185, Casac. v, 68.21). En un sentit moral el DAG. el cita en els Furs de València, en el *Tirant* de Galba, i en el *L. de Col·lacions* de princ. S. xv: «E. Valeri en lo quart libre --- on diu: aquíensem nós en lo *vinclé* o ligam de amiat, qui és fort e poderós e de gran virtut». En forma íntegrament sàvia: *vincular*. [Lab. 1840]; *vinculable* i *vinculació* [id.]. *Desvincular* [no encara DFA.], *desvinculació*.

Vinclada. *Vincladís* [Lab. 1840 «flexible»; DAG.]: «Só 'l torb que llurs selves remou, d'un cop d'ala / --- / qui ofega les Hidres, qui 'ls buytres aixala: / per eixos só Alcides, / per tu, dèbil eura, só un jonc *vincladís*», «Pel cor de mes bosquíes / rodolant lo Pe-neos erradívól / --- / y dels meus rossinyols a les cantúries, / y al bruyt suau del *vincladís* fullatge, / ses ones argentines, / dant besos a les flors y fent joguines, / de verger en verger s'emperesiren», *Atl.* de 1878, vi, 39e; vii, 15g. «Tota la processó en marxa vibra --- les sacres figures dels misteris trontollen amb la rigidesa de les coses inanimades, sota la gràcia de les palmes bombades de pisos, *vincladisses* i rublertes d'estels, d'arracades i de cucs ---», Coromines (*L'Avi dels Mussols*, x, p. 187); i el recordo en versos d'Alo-

mar i de Clementina Arderiu, *blincadís* NOLLER. *Vinclament* [Lacav.]. *Vinclar*. *Avinclar* [TAguiló, Poes., 9]. *Desvinclar*; *esvinclar*, *esvincladís*. *Entrevinclar*.

Revinclar [c. 1880]: El *Pi de Formentor* «*revincla* per les roques sa poderosa rel» (v. 17); «veure *revinglar* l'anguila», DAG.; no en DFgra. ni DAMen., però sí: «*revinglada* de mal de ventre: *arcada*; d'anguila, de serp: *pertugada*»² DFgra. «Ja rossola suau sobre l'argila, / ja'l llahut *se revincla* en lo sauló, / ja rellicsa onejant, com una anguila / de l'àliga marina al tenir pò», *Canigó* III, 21b. «--- les flames de l'incendi; el monstre *revinclava* la llengua primer per terra, entre les cames del vetllador, després per les pottes i per les bigues; i ell estava content, amb la pueril alegria que dóna el foc ---», «volia i dolia, com tantes altres dones; però això, que en totes és causa de coqueteria i les mou a fer escarafalls d'allò mateix que de ganes se'n moren, en l'Enriqueta es *revinclava* pel foc de la passió; inquietava la sensualitat ---», Coromines (*L'Avi dels Mussols* II, p. 140; *Prometeu* XI, § 3, 191 = O. C., 291a3).

La forma popular és pertot *reblincar*, o bé lleus variants: «axò és la veritat: no cal donar-li voltes! (veient que jo 'm *reblincava*)», «—Corali: si t'he agraviat, perdona'm --- però deuries fer-me mercè d'escoltar quatre paraules—. Ella, *reblincant-se* una mica i amb un to de veu bastant indiferent --- —Mira, ja saps on estic: de dies, la porta de casa és sempre oberta», MrnVayreda (*Puny.*, t. XIII, 215 (169); iv, 95 (79)). «Mes dos ocells encara era massa per a qui té d'acarrar-se, *blingant* i *reblingant* l'esquena, a replegar de terra cada peça», AntCayrol (*Cont. Cerd.*, 75). *Revinclada*, *-blingada*, DFgra. supra; mall. «sacudida, un segon esforç» amb cita de 1875. *Rebrincar-se* «retòrcer-se»: «La criatura que tinc al braç *se rebrinca*, vol anar amb sa mare», DAG. *Reblinc*; *revinglo*.

Revincladís. *Revinclament*. *Reblincadura*. *Reblincó*. *Reblincoia*.

D'un compromís entre *reblincar* i *revincolar* em sembla provinent un *reblincolar*/*rebrincolar*, *-se*: Coromines ja en les cartes d'amor a la que seria la seva esposa: «No ets prou digne de l'amor que sents? —No m'hi vui ajupir a confessar-ho això. I l'ànima se'm *rebrincola*, com un cavall novell, perquè jo 'm sento fort, i vui vence per tenir-te an-e tu», 26-x-1900. D'on el derivat *rebrincola*.

En particular: *les rebrincoles del camí*, freqüent en les guies excursionistes d'Artur Osona i CAugTorras; «allà on el camí fa una *rebrincolada*» Vilallonga de Ter, 1935; Coromines sovint per a «sinuositat, marrada, intricació (moral)»: «Aquest home --- la seva ànima, si un instant arribes a heur-la; se t'esmuny i s'interna per un laberint de cantonades i *rebrincoles* subtils, entre les teranyines d'una idea o les pàlides ombres d'un desig»; «no hi ha res més precís que un desig de vell, perquè mentre l'ardència natural de la joventut mena l'ésser per les *rebrincoles* del plaer, la intel·ligència amb prou feines s'adona de com comença i com acaba el goig obscur; mentre que quan el fred dels anys tempera i ---» (*Silèn* IV, 67; *Pigmalió*, XII, 172; i altres).